

89/251/68

Poštarina plaćena u gotovu.

VODIČKI GLAS

Godina I

Vodice, mjeseca ožujka 1936

Broj 1

Pročitajte

ovo na prvoj strani!

Ne bojte se! Ne mislimo konkurirati. Nijedan tjednik ni mjesечnik ne će na račun našega listića nikoga izgubiti.

Znate zašto smo u ovoj formi istupili pred Vas — našu javnost? — Mnogo nam toga fali; u vrlo velikom smo zaostatku, pa se je bojati da nas vrijeme ne ostavi po strani. Htjeli bismo Vas zainteresirati za svoje akcije. Prva akcija koju smo poduzeli jest: stvoriti Dom koji bi bio središte svega našega hrvatskoga i katoličkoga gibanja — kuća prosvjete i napretka.

Sve imamo, samo nemamo onoga što ćete nam Vi priloženim čekom poslati.

Pred široku javnost istupamo, i nikomu ne treba dokazivati i na dugo prepričavati kako Vodice ovo nužno trebaju. To svi dobro znate.

Zato se obraćamo vama.

Znanci!

Prijatelji!

da nas se sjetite pa i najmanjim doprinosom. I jedan dinar dobro će nam doći.

Sve molimo i na sve računamo, a posebice na vas

Vodičani, koji ne živite na sunčanim žalima svoga rodenog kraja. Teškoća vremena vas je prisilila da na tuđim livadama pabirčite pšenično zrno za pogaču svoje nejačadi. Mi ćemo toj istoj vašoj uzdanici lomiti kruh istine i napretka u ovoj našoj zajedničkoj kući za koju ćete i vi doprinijeti častan obol, već prema tomu koliko vam prilike budu dopustile.

Ovaj naš istup je samo sredstvo, a ne svrha. Ovaj listić je sredstvo do cilja.

Ali, ako naidemo na otziv, onda bismo i dalje nastavili radom i listić bi bio apostol koji bi sijao riječ istine u dušama prostrane naše župe, i zlatna vez s braćom koju ne grije toplota očinskog doma.

— A znate zašto smo pretplatu stavili »dobrovoljni doprinosi«? — Jer smo uvjereni da ćete nam više poslati nego kad bismo vam bili

odredili svotu. Sve što pošaljete ide u fond naših akcija, ovaj put Doma — koji će nam i onako plitke džepove posve isprazniti.

Mi smo idealisti, a samo suideali vrijedni života. I zato ovaj poziv upravljamo svima vama s nadom i čvrstim uvjerenjem da ćemo dobiti i otziv. Mi se uzdamo u Božju pomoć i Vašu pripomoć, ali ne zaboravljamo ni na vjeru u sebe i moć volje koja kao tang prelazi preko brana i ograda.

Mi hoćemo, mi moramo ostvariti svoje nacрте, a hrvatska i katolička javnost će učiniti da ne zakasnimo.

UREDNIŠTVO

Narodni i protunarodni rad

Komu danas nije teško! Svak čuti teškoću bremena koje mu je nepravda na leđa natovarila. Jedan teže, a drugi lakše snosi. Ali svi stenjemo, jer su naše kosti nakovanj na komu se kuje usijano gvožđe.

Mi muku mučimo. Pa nam se iz grudiju izvine mnoga riječ koju opet ne treba mjeriti osjetljivom vagom kakvu upotrebljavaju ljekarnici u svojim prodavaonama. Našega čovjeka treba razumjeti, i dobro pogledati na njegov stol za koji sjede iza kako je od vidila do vidila prevrtao zemlju.

Ali, opet, sve ima granice. Busolu se ne smije izgubiti.

Kapitalizam, kapitalizam je svijetom zavladao — to je riječ koju svugdje čujete.

Jest, kapitalistički sistem, sistem nepoštenog i nečovječjeg izrabljivanja je doveo do ovog stanja. Kapital se je slio u bezdanske džepove židovskih nametnika koji su zasjeli na grbaču ne samo jednog naroda nego na grbaču svih stanovnika zemljine kore. Kapital je svemoćna sila koja daje ton javnom životu. Njemu sve služi, jer je sve potkupio i jer može da potkupi.

Ovo ugnjetavanje nailazi na otpor potlačenih masa. Ali sada dolazi ono najinteresantnije: kapitalisti, u pretstavnicima Židovima, jer vide opasnost koja im prijete, predbacuju jedan dio svojih četa na drugu stranu — potlačenim masama — i stavljaju im se na čelo, pa svoj stvari daju čisto drugo obilježje. I ne vodi se borba za rješavanje ekonomskih pitanja, nego se svemu daje naglasak kulturne borbe — čitaj! protuvjerske. To se ne siše iz prsta. Događaji kažu da je tako. Ne treba baš biti ni umnik velikog kalibra da prozreš kako Židovi kumuju svim akcijama što se vrše u nesretnoj Rusiji, a preko nje u drugim zemljama. Tu je sotonska mržnja prema vjeri, posebice katolicizmu. Mase se zagrijavaju za protivjersku borbu, a vođe, nosili oni crnu ili crvenu košulju, pobiru danak, još veći nego se je to običavalo za carskih dana.

Crvenim agitatorima je glavno mutiti i svađati.

Mi svi smo nezadovoljni. Pa i oni naši na vrhovima. Ko to kaže da svi mi, zvali se Petri ili Ivani nismo proti ovomu nesnosnomu stanju i da treba

dobar operacijski nož kojim ćemo otkinuti čirove na našem, narodnom organizmu! Ali ako smo nezadovoljni, ipak moramo biti poslušni, jer ako nismo poslušni, ne ćemo biti jedinstveni, a samo jedinstven istup može nas spasiti. Mi živimo u posebnim prilikama, a te posebne prilike i daju posebno obilježje našem radu. Neka se niko ne da zavesti i uvjeriti da će mu ko drugi pomoći, ako ga naš čovjek ne pomože. Ne treba mnogo mozganja da se može ustvrditi, kako je *protunarodan rad svih onih koji se izručuju u vodstvo bilo komu, a ne svomu čovjeku — narodnog povjerenja — i da je protunarodan rad onaj što ga osuđuje naše narodno vodstvo bilo političko bilo vjersko-kulturno.*

Teško je seljaku, obrtniku, trgovcu, građaninu, inteligentu — svima, a ne samo radniku. Kod nas, hvala Bogu, ni nema tako veliki procenat radnika u

onom najužem smislu riječi, pa je i suvišno naglasivati da radničko pitanje ne može dolaziti do izražaja u tako velikom opsegu — u narodu koji je u 80% seljački narod. Pa organizirali se i grupirali se u staleške vrste, opet ljubav prema rodu kaže da moramo biti solidarni — i radnik i seljak, i obrtnik i trgovac, i građanin i inteligent. Kako se može i govoriti o nekoj klasnoj borbi! *Ona je nešto protunaravna i protunarodna. Mi smo svi sinovi Oca koji je na nebesima i potomci Tomislava, Krešimira, Zvonimira, Zrinjskih i Šubića.*

Naše bratstvo, a ne mržnja! Mržnja je mjesto u paklu, a ne među sinovima sunca. Može biti mržnja samo proti nepravdi, a ne mržnja klasa!

Ko je narodnjak, on već zna kako treba da se vlada i koga treba da sluša.

Narodnjak

Ko će doživiti slom?

Mi nakada nismo bili pesimisti — to vam je naziv za ljude koji imaju precrne naočale—. Samo kad začuju šušur, odmah im se krv u žilama sledi a znojne zlijezde izcmile i zamnju ledenu kap. Uvijek je bolje vedrije gledati, nego stvarati poteškoće i ondje gdje ih nema, ili ako ih ima, a to su tako neznatne da preko njih možemo lako preći.

Ali opet treba gledati ono što jest, i pred tim ne zatvarati oči. Nismo nojevi koji zarinu glavu u pijesak, kad vide da im opasnost prijeti.

Mene strašno ljuti kad vidim da smo u svemu 50 godina

iza drugih naprednijih naroda. Eno, ono što se je kod drugih zbivalo otrag pet decenija, to se kod nas sada izčahurilo; i što su drugi otklonili i iz svojih ustiju ispljunuli, to se kod nas srće kao napitak koji blaži živce, pače kao jedini lijek koji će uskrisiti na život čovjeka koji se trza u grčevima smrtne borbe.

Nevjera dolazi do izražaja. I nijeću se one najosnovnije istine, one koje su zasadene u srcu svakoga čovjeka, pa i onoga iz bušmanskih prašuma.

Nevjera, u onom najpotpunijem smislu riječi, zapljuskuje o žale našeg sunčanog kraja i vidne brazde ostavlja na tijelu

našeg narodnog organizma. I Bog, i duša, i vječnost, i nagrada, i odgovornost, sve se niječe, svemu se izrugava, i to s pozom superiornog doktrinarca koji sve zna i svojim moždanskim naborima sve zahvaća. Mi se smijemo ludorijama koje se ruše kao kućice koje djeca grade od izlizanih kamenčića sa seoskih ulica. Ali jer u svakom pojedincu gledamo dušu koju nada sve cijenimo, i za koju bismo skakali preko dolega i glavica, onda se moramo uozbiljiti i sve učiniti da razmrsimo uzlove kojima je neprijatelj — čovjek zapleo dušu našega brata.

Radi toga naše akcije, radi toga naš rad. Ne da branimo Božje pozicije radi njih samih. Mi smo nepotrebni sluge bez kojih se Svevišnji može proći. Nismo mi Njemu potrebiti, nego je On nama potrebit. Ljudska hvala ne diže ga na vladalački prijesto, a niti Mu mržnja skida diadem s kraljevske krune. I mi znamo da Crkva Njegova ne može propasti, jer je On to rekao. I svi neprijateljski nasrtaji, pa bili ne znam kako crveni, razbiće se o nepomičnu stijenu Petrove hridi kao krhki lončarev sud. O tomu smo mi uvjereniji

nego da opstoji onaj koji ispisuje ove retke.

Ali bojimo se za pojedinca. Ljubimo svoj narod koji zahvaljuje svoj opstanak ne vjeri, onako općenito uzetoj, nego upravo Crkvi na Petru sazidanoj. I mi znamo da svu svoju duševnu kulturu uma i srca dugujemo božanskoj nauci, nauci nebesa. Katolicizam, to je onaj najoličeniiji pečat koji otkučaje na duši našeg narodnog života. On korjenjeni duboko, i svojim životnim sokovima krijepi snage koje podržavaju čitav organski ustroj.

Istina je samo jedna, kao što je jedan Bog. Duh jest, vječnost jest, pravda jest, krepost jest. I mi u tomu ne možemo doživiti slom.

U nečemu drugomu možemo doživiti slom. U narodnom životu! Ne na svim poljima ni u svim krajevima. Ali neki gubici bi mogli uslijediti. I to samo za neko vrijeme, dok ova moda i ludo poigravanje sudbinom ne otide u nepovrat.

Ali mi ćemo i na tomu raditi, da gubici budu što manji i da svakomu našem čovjeku budemo pri ruci i dignemo ispred očiju mrenu koju mu je navukao onaj koji nas je mrzio od početka. *Smotraš*

Dom

Naši ljudi samo o tomu govore. — Prije svega nam treba jedna prostrana kuća u kojoj će se moći sastajati, porazgovoriti i pozabaviti članovi naše velike obitelji. A Vodice su velika obitelj sa skoro 4000 duša. I zajednička kuća mora biti duga, široka i visoka — sve prema broju.

Na to mi mislimo, zato smo u nacrt stavili dužinu 30 m, širinu 10 m, a visinu 8 m. Prizemlje će biti u svoj veličini svojoj dvorana s pozornicom, na kojoj će se ogledati diletantska sposobnost naših mlađih. Naš svijet, posebice mlađi, hoće zabava i parada. Pa to je i razumljivo. Mladost hoće života.

Mladost je ponosna. Taj ponos nije neko zlo, nego dobro, samo mu treba dati jaku početnu silu koja će ga uvijek voditi pravim putovima. Ako omladini ne damo zdravih i moralno dobrih zabava, ona će već sama posegnuti za onim što je gnjilo, nezdravo i sramotno. Dušiće se u razbludnosti koja truje duh i tijelo. A takve omladine mi ne trebamo, jer takvi pojedinci ne mogu biti stupovi na kojima će počivati budućnost lijepe naše domovine. Mi trebamo omladinu sunca i vedrine, čestitosti i ponosa.

U ovoj našoj prostranoj kući ne ćemo se samo zabavljati i od vremena do vremena izvjesiti išarani plakat kojim se poziva svijet da se pozabavi i razigra sa svojom omladinom. To će biti i središte svega našega duševnoga djelovanja, mjesto u komu će se stvarati planovi za sve akcije oko moralnog i materijalnog pridizanja našega čovjeka — koji se svijta pod udarcima nepravde.

Luč prosvjete ćemo visoko izdizati. Naša omladina će se napajati na bistrim vrelima našeg narodnog života i crpitiće znanje i nauku iz djelovanja narodne duše koja prima sokove iz Kristova evanđelja.

Našoj omladini treba znanja, našoj omladini treba prosvjete. Ako su nam se tu i tamo nepoćudni gosti ušuljali na kenak, to je samo radi toga, jer naš mladi naraštaj nije u ruci imao baklju prosvjete, i tako nije na prvi mah mogao prodrijeti u tamne zakutke rovarenja naših narodnih neprijatelja. Ali i slijepac može prozrijeti mračne ciljeve naručene i »plućene go-

spode« — kako ih nazivlje voda hrvatskog naroda dr Maček.

Nama je teško, nama je slabo. — — — — —

Mi imamo naše vodstvo, imamo svoje ljude, koji ljube svoj narod i svoju dragu grudu. Oni neka nas vode, oni neka budu na čelu. Dobro upamtite, da nam samo zlo hoće oni koji intrigiraju i nastoje da okrenemo leđa ljudima narodnog povjerenja.

Društveno pitanje je zapletenije nego zamršeno klupko pređe. Ali mi ćemo i njega riješiti na svoj način, prema našim prilikama. Što može vrijediti za druge narode, za nas ne vrijedi, jer mi smo seljački narod.

Daleko neka su od nas grobari naše narodne duše i našega narodnoga života.

Puno bismo htjeli reći, ali su stranice tijesne, pa ne smijemo.

Ali istićemo!

Samo jedno nas je potaknulo na ovaj smioni korak — gradnju našeg Doma — a to jedno jest: ljubav k svom narodu, ljubav k rođenoj grudi. Zvonimirova lađa je sa svih strana bila udarana i zapljuskivana — više puta su popucala vesla i jedrila, ali jedno nas je uvijek spasavalo — vješta ruka dobrog kormilara — draga nada i veliko pouzdanje u svoje snage i u Oca koji je visoko nad nama — a opet tako blizu — vjerom u nama.

Svi moramo postati dobri mornari, spremni da i za najljućeg nevremena srćemo na obranu dragog kamenja poprskanog krvlju narodnih i vjerskih velikana i orošenog znojem naših tvrdih mišica.

Junake, sinove sunce i svjetlosti, sinove vjere i ufanja, sinove sloge i jedinstva. Te hoćemo odgojiti u našem Domu. Prave sinove vjere i domovine. Koji znaju da na zemlji raja nema niti ga može biti, ali koji će muževno i otvoreno istupiti protiv svakoj nepravdi i nasilju.

Pomozite nas, jer Vaše pomoći trebamo. Hrvatski katolički narode, na tebe računamo! Na svakoga komu smo poslali ovaj letak u formi listića.

Vodice trebaju Dom. To nije luksus nego potreba!

Hrvatskogruđaš

Vodički život

AKADEMIJA NA PAPIN DAN I JUBILEJ DRA BAUERA. Naši Križari su u nedjelju 16 veljače t. g. priredili svečanu akademiju u prostorijama »Vodičke glazbe« kao proslavu Papina dana i jubileja preuzvišenog dra Bauera, nadbiskupa zagrebačkoga. I Križari i Križarice su istoga dana pristupili sve-toj pričesti, a naveče spremiše priredbu koja je u svakom pogledu odlično uspjela. Na programu su bile dvije deklamacije, prigodan govor i dvije pretstave: »Gospin Barjaktar« u 1 činu i »Meksički Mučenik u 5 činova. Sve točke programa su izvedene na zadovoljstvo svih prisutnih. — Samo neka naši Križari i dalje iznose na pozornicu ovako birane stvari, pa će sa sigurnošću moći računati na publiku koja je ovaj put i zadnji kutić dvorane ispunila.

»VODIČKA GLAZBA« već dugi niz godina opstoji. Prije se je zvala »Starčević«. Čestoput priredi zabavu. — U njezinim je prostorijama i

SELJAČKA SLOGA priredila u nedjelju 9 veljače proslavu Matije Gupca i dra Ante Radića.

MJESNA ORGANIZACIJA HRVATSKOG POKRETA DRA MAČEKA (HSS) dala je inicijativu za zadužnice za Matiju Gupca i dra Antu Radića, koje su održane u nedjelju 23 veljače.

NOVI UČITELJ. Naša škola je dobila i šestu učiteljsku silu u osobi g. Viktora Adum, rodom iz Zlarina.

REORGANIZACIJA KRIŽARICA

U nedjelju 26 siječnja bila je izvanredna skupština mjesnog Križarskog Se-strinstva s biranjem novog odbora. Odbor obećaje da će učiniti sve što bude mogao. Na broj se ne će gledati. U društvo može biti primljena samo ona djevojka uzornog života koja podnese pismenu molbu, s dozvolom svojih roditelja. Odbor će biti vrlo strog u tomu, jer iz križaričkog društva moraju islaziti najbolje od najboljih. Križaričko društvo mora biti skup uzornih djevojaka koje će onda moći biti uzorne i dobre majke, kakvih mi upravo trebamo.

Prosvjetna sijela se održavaju svake nedjelje u 3 s. popodne.

— Sijela sa ženskim naraštajem i pomlatkom svake nedjelje od 1—2 s. popodne.

KRIŽARI su se pokazali na akademiji koju su priredili 16 veljače.

— Redovita prosvjetna sijela održavaju se svakog ponedjeljka naveče. — Inače se svake večeri sastaju u svojoj dvorani, gdje čitaju, bratski raspravljaju ili tamburaju. Glavni predmet razgovora je gradnja Doma.

— Oni vode i vinarsku zadrugu koju su otrag dvije godine osnovali. Dosada su izveli priličnu količinu vina, tako da je rad zadruge zadovoljavajući.

— Pomladak i naraštaj ima sijela svake nedjelje od prve do druge mise (9—10 s.).

BRATOVŠTINE. U mjestu postoje dvije bratovštine: Presvetoga Srca Isusova i Gospe od Karmela. Prva ima preko 200 članova (braće), a druga i preko 400. Obe bratovštine su imale svoje glavne skupštine na kojima je bio izbor nove uprave. Skupština bratovštine Gospe od Karmela bila je 12 siječnja, i na njoj je izglasana nova uprava (prokaraturi): Marko Jakovljević i Marko Roca. Skupština bratovštine Presvetoga Srca Isusova bila je na 19 siječnja i na njoj izglasana uprava: Filip Lasan i Izidor Pelajić. Pretsjednik se ne bira, jer tu službu vrši i čast nosi mjesni dušobrižnik.

MLADENCI

Vjenčani u Vodicama

19 I 1936 Marko Mačukat iz Vodica s Josipom Dunat iz Vodica.

20 I Ante Bonjolo iz Vodica s Marijom Poljičak iz Vodica.

2 II Stanko Markoč iz Vodica s Bosiljkom Skočić iz Vodica

6 II Roko Dunat iz Vodica s Maricom Sradoljev iz Vodica.

9 II Stjepan Mičin iz Vodica s Ivom Juričev-Ivičin iz Vodica.

13 II Ivan Latin iz Vodica sa Šinkom Pelajić iz Vodica

16 II Ivan Vučak iz Vodica s Josipom Srdarev iz Vodica

16 II Ante Vučak iz Vodica s Ljubicom Srdarev iz Vodica

22 II Srdarev Paško iz Vodica s Katom Petrov iz Vodica

24 II Lasan Niko iz Vodica s Anticom Radić iz Vodica.

Vjenčani izvan župe

4 I 1936 u Zagrebu Drinković dr Božidar iz Vodica s Ružicom Justitz iz Zagreba.

6 II u Tribunju Friganović Andrija iz Vodica s Rokom Stipaničev iz Tribunjna.

POKOJNICI

Umrli u župi:

31 I 1936 Sradoljev-Tumpor Antica ž. Ive (r. Roca) iz Vodica u 72 godini.

8 II 1936 Pelajić Ive iz Vodica u 69 godini.

16 II 1936 Vincencij Lasan Rokov iz Vodica — dijete.

17 II Mihovilka Vučak Rokova iz Vodica — dijete.

23 II Zore Florijan Stjepanov iz Vodica — dijete.

Umrli izvan župe:

3 II 1936 u Kraljevicu Alfired Paško iz Vodica u 50 godini.

SLUŽBA BOŽJA

Božićni blagdani proslavljeni po starom običaju. Pjevale se božićne pjesme u crkvi i kući. Crkva nije prevelika, ali je za božićnih dana bila ispunjena.

Na Sveta Tri Kralja je po staroj navici s oltara pročitana iskaz matica. U prošloj godini 1935 bilo je:

rođenih	117
vjenčanih	17
umrlih	54

Od 18—25 siječnja bila je molitvena oktava — svako večer blagoslov s Presvetim i litanije Presvetoga Imena Isusova.

16 veljače je svečano proslavljen Papin dan. Na podnevnoj sv. Misi prigodna propovijed, a poslije Mise »Tebe Boga...« Na večer je bila akademija u prstorijama »Vodičke glazbe«.

26 veljače »Čista srijeda« — rana sv. Misa i pepeljenje.

28 veljače prvi korizmeni petak rana sv. Misa. Popodne blagoslov s Presvetim i »Smiluj mi se Bože«.

29 veljače prva korizmena subota — popodne Gospina krunica i pjesma »Puna tuge«.

1 ožujka mlada nedjelja i ujedno prva korizmena nedjelja. Tom nedjeljom počinje vrijeme za uskrsnu sv. ispovijed i sv. pričest.

Svakog korizmenog petka rana sv. Misa za dobru sv. ispovijed i sv. pričest, popodne blagoslov s Presvetim i »Smiluj mi se Bože«.

Svake korizmene subote popodne Gospina krunica i »Puna tuge«.

6 ožujka prvi petak mjeseca ožujka (prvi marčeni petak). Sv. Misa i »Put Križa« na Okitu — i popodne kao svaki korizmeni petak.

8 ožujka druga korizmena nedjelja. Prva sv. Misa u 8 s., druga pjevana u 10 s. Popodne »Put Križa«.

15 ožujka treća korizmena nedjelja. Služba Božja kao u drugu korizmenu nedjelju.

19 ožujka sv. Josip. Na 10 s. pjevana sv. Misa. Popodne procesija s kipom svećevim, a nato blagoslov s Presvetim.

22 ožujka četvrta korizmena nedjelja. Sve kako u ostale korizmene nedjelje.

25 ožujka — srijeda — Blagovijest. Na 10 s. pjevana sv. Misa. Popodne u 3 s. Gospina krunica i pjesma »Zdravo morska zvijezdo«.

29 ožujka nedjelja Muke. Služba Božja kao i u ostale korizmene nedjelje.

3 travnja — prvi petak — »Gospa od sedam žalosti«. Rana sv. Misa s pjesmom »Puna tuge«. Popodne kao u sve korizmene petke.

Vodice računaju na Vašu pomoć!

Čekove smo kupili nemojte ih parati!

I s najmanjim smo zadovoljni!

Imena darovatelja biće otisnuta u slijedećem broju!

SVE VRSTI VINA

uz umjerene cijene možete dobiti kod naše zadruge. Tražite informacije!

VINARSKA ZADRUGA

Vodice kod Šibenika

P. n.

Besplatno!

PRETPLATA: — dobrovoljni doprinosi. — VLASNIK I ODGOVORNI UREDNIK: — Mate Luketa, upravitelj župe Vodice, kod Šibenika. — TISKARA: — »Kačić« Šibenik, (za tiskaru odgovara o. Bernardo Buljević, Šibenik).